

Instructie Verwijzen Rookvrije Start

In een gesprek over stoppen met roken probeer je een (aanstaande) ouder te verwijzen naar stoppen-met-roken begeleiding. Zorg er daarom voor dat alle zorgverleners in het samenwerkingsverband (bijvoorbeeld VSV, IGO, lokale coalitie Kansrijke Start) weten naar wie ze (aanstaande) ouders kunnen verwijzen en wat die begeleiding inhoudt. Hiervoor is het belangrijk om te weten welke verwijsmogelijkheden er zijn. In dit document beschrijven we wat je kan doen om je verwijzing goed te regelen.

Welke stappen moet ik nemen?

Voor het regelen van het verwijsaanbod komt het volgende aan de orde:

1. Kies welk verwijsaanbod je aanbiedt.
2. Zorg dat de zorgverleners van het samenwerkingsverband betrokken en geïnformeerd zijn.
3. Zorg voor evaluatie.

Very Brief Advice plus (VBA+) Rookvrije Start

De Rookvrije Start biedt een stopadviesmethode waarmee zorgverleners op een korte effectieve manier met (aanstaande) ouders in gesprek kunnen over stoppen met roken en ze hen naar stoppen-met-roken begeleiding kunnen verwijzen: het Very Brief Advice plus (VBA+) Rookvrije Start. Dit is een stopadvies in 3 stappen: je vraagt, je vertelt en je verwijst. Om hiermee te verwijzen is het van belang dat de verwijzing goed geregeld is.

Zorg dat je naast de verwijzing ook de scholing regelt, zodat de zorgverleners in jouw samenwerkingsverband weten hoe ze dit gesprek kunnen voeren en zo een (aanstaande) ouder daadwerkelijk kunnen verwijzen naar het afgesproken verwijsaanbod. Zie hiervoor de instructie 'Scholing'

We adviseren om het onderdeel 'verwijzen' op te pakken in een werkgroep. Heb je nog geen werkgroep? Kijk op www.zorgpadrookvrijestart.nl voor meer informatie over het opstarten van een werkgroep.

1. Welke verwijsmogelijkheden zijn er in jullie samenwerkingsverband?

Om te kiezen voor een verwijzing zijn er een aantal punten om naar te kijken. Een verwijsaanbod zou aan de volgende vier punten moeten voldoen:

- Het regelen van de verwijzing moet zo makkelijk mogelijk zijn voor alle zorgverleners binnen jullie samenwerkingsverband.
- De coaching moet kwalitatief goed zijn voor deze doelgroep.
- De drempel voor het starten van de coaching moet voor deze doelgroep zo laag mogelijk zijn.
- De zorgverleners krijgen van de coaches een terugkoppeling.

Kiezen jullie voor een lokaal aanbod of een landelijk aanbod?

Is er in het VSV al een stoppen-met-roken coach of -poli? Of is er een goede samenwerking met huisartsen en verslavingsartsen? Neem contact op met de stoppen-met-roken begeleiders in de regio en maak met hen afspraken over hoe jullie verwijzen. Of maak zorgverleners bekend met de (online) verwijsmogelijkheid van de telefonische coaching Rookvrije Ouders.

Telefonische coaching Rookvrije Ouders

Met de telefonische coaching Rookvrije Ouders is stoppen-met-roken begeleiding speciaal voor stellen met een kinderwens, zwangere vrouwen en partners, en ouders. Via een online aanmeldformulier kan je een (toekomstige) ouder aanmelden voor een kennismaking met een stoppen-met-roken coach. Na de kennismaking beslist de (aanstaande) ouder of hij/zij aan de (telefonische) coaching wil beginnen.

Er zijn verschillende materialen waarmee je Rookvrije Ouders gemakkelijk onder de aandacht kan brengen bij de zorgverleners in jouw samenwerkingsverband. Ook wordt deze telefonische coaching onder de aandacht gebracht in de e-learning en de workshop Rookvrije Start.

Meer informatie over de telefonische coaching Rookvrije Ouders kan je vinden op www.rookvrijestart.nl.

Tips:

- Inventariseer naar welke stoppen-met-roken begeleiding er al verwezen wordt.
- Maak een voorstel voor hoe het verwijsaanbod er uit kan zien en stem dit af met de betrokken partijen.
- Kies bij voorkeur één verwijsmogelijkheid als standaard. Zo is het voor zorgverleners direct helder naar wie ze kunnen verwijzen en hoeven zij niet in het aanbod te kijken welke begeleiding zij het meest geschikt vinden.
- Maak afspraken met de stoppen-met-roken begeleiders over een terugkoppeling. Na doorverwijzen is het belangrijk om het proces te volgen zodat je de (aanstaande) ouder kunt blijven ondersteunen bij rookvrij blijven.

- Zorg zoveel mogelijk voor verwijzing waarbij de zorgverlener zelf contact opneemt met de coach, en de coach vervolgens contact opneemt met de (aanstaande) ouder. Dit noemen we een warme verwijzing.
- Heb je nog geen (eenduidig) verwijsaanbod? Kies dan voor het verwijzen naar Rookvrije Ouders. Bij deze methode is de warme verwijzing en de terugkoppeling al ondervangen.
- Je kunt ook contact opnemen met stoppen-met-roken begeleiders in de regio en met hen afspraken maken over verwijzen. Gekwalificeerde stoppen-met-roken begeleiders, ook met specialisatie zwangerschap, staan in het [kwaliteitsregister Stoppen met Roken](#). Begeleiders uit dit kwaliteitsregister vind je via de [sociale kaart van Ikstopnu](#). Informeer zorgverleners vervolgens over de verwijzingsmogelijkheden.

2. Hoe communiceer je het verwijsaanbod?

Wanneer je als werkgroep duidelijk hebt wat de verwijzingsmogelijkheden zijn, is het belangrijk dat alle zorgverleners ook te weten krijgen wat het verwijsaanbod is. En hoe er naar verwezen kan worden.

Belangrijk is dat deze informatie duidelijk is en herhaaldelijk onder de aandacht wordt gebracht. En wanneer mogelijk het verwijsaanbod op een makkelijk toegankelijke plek is te vinden, zoals bijvoorbeeld jullie intranet. Wanneer deze informatie enkel eenmalig wordt verspreid, zullen bijvoorbeeld nieuwe medewerkers of mensen met verlof dit moeilijk terug kunnen vinden.

Tip: maak een communicatieplan waarin je de volgende punten meeneemt

- Informeer zorgverleners over het verwijsaanbod en hoe ze kunnen verwijzen. Je kan hen informeren in een vergadering, een bijeenkomst of via een nieuwsbericht of mailing. Neem in de communicatie mee dat een warme verwijzing effectiever is.
- Zorg voor een (telefonische) kennismaking met de stoppen-met-roken begeleiders in het samenwerkingsverband. Nodig bijvoorbeeld een coach van Rookvrije Ouders uit voor een vergadering. Het wordt zo laagdrempeliger voor zorgverleners om te verwijzen. Daarbij krijgen ze ook een realistisch beeld van het werk van de coach en kunnen ze dit beter uitleggen aan de (aanstaande) ouder om hem/haar zo te motiveren.
- Ga na of er een link of notitie naar een stoppen-met-roken begeleider toegevoegd kan worden op een logische plek in jullie registratiesysteem. Zo hebben medewerkers de benodigde verwijsgegevens snel bij de hand.
- Ga na welke rol het sociaal domein kan hebben in het verwijsproces. Bespreek wat je van elkaar kunt verwachten en wie wanneer verwijst.
- Voor het implementeren van de telefonische coaching Rookvrije Ouders zijn er ondersteunende materialen, zoals verwijskaartjes, een informatiekaart en posters. Kijk voor deze ondersteunende materialen in de toolkit op www.rookvrijestart.nl. Daarnaast kan je in de communicatie gebruik maken van het voorbeeldbericht in het kader op de volgende pagina.

- Breng het onderwerp herhaaldelijk onder de aandacht. Bijvoorbeeld door regelmatig een subonderwerp aan te kaarten, zoals derdehandsrook, minderen of vaperen. Herinner de zorgverleners dan steeds weer aan het verwijstaanbod en de gemaakte afspraken hierover.
- Ga na wie ambassadeurs of aandachtfunctionarissen voor dit onderwerp kunnen zijn. Ambassadeurs of aandachtfunctionarissen per locatie, organisatie, praktijk, of afdeling kunnen helpen om het onderwerp onder de aandacht te houden.

Voorbeeld nieuwsbericht Telefonische coaching Rookvrije Ouders

Verwijs (aanstaande) ouders naar de telefonische coaching Rookvrije Ouders
We willen jullie via deze weg wijzen op de mogelijkheid om voor stoppen met roken te verwijzen naar de telefonische coaching Rookvrije Ouders. Rookvrije Ouders is telefonische stoppen-met-roken coaching speciaal voor ouders (van kinderen 0-18 jaar), wensouders en zwangere vrouwen en hun partners die willen stoppen met roken. De telefonische coaching is gebaseerd op motiverende gespreksvoering en bestaat uit minimaal 6 telefoongesprekken met een stoppen-met-roken coach. Rookvrije Ouders is effectief bewezen om ouders te helpen te stoppen met roken. Aanmelden van een (toekomstige) ouder kan via de website www.rookvrijeouders.nl. Tijdens een consult kan je als zorgverlener een (toekomstige) ouder makkelijk en snel aanmelden door samen het online formulier in te vullen via de website. De coaches kunnen ouders goed motiveren om te stoppen met roken. Dus ook ouders die nog twifelen om te stoppen met roken, kunnen verwezen worden naar Rookvrije Ouders. De coach neemt vervolgens zelf binnen enkele dagen contact op met de (toekomstige) ouder voor een vrijblijvende kennismaking. Deze ‘warme verwijzing’ vergroot de kans op succesvol stoppen met roken. De coaching Rookvrije Ouders is gratis (vergoed vanuit de basisverzekering). De coach vertelt in het kennismakingsgesprek meer over de vergoeding en voorwaarden.

3. Hoe houd je het verwijstaanbod werkbaar en up-to-date?

Het is natuurlijk belangrijk dat het verwijstaanbod voor iedereen werkbaar is. Daarom raden we aan om in ieder geval in de eerste periode te monitoren of de verwijzing verloopt zoals vooraf bedacht. Bedenk hoe je aan deze informatie komt (bv. enquête of rondvragen). Het monitoren van het verwijzingsproces kan ook helpen om het onderwerp actief te houden.

Tips:

- Stel een aantal maanden na de communicatie een enquête op om in kaart te brengen hoe het verwijzen verloopt en waar nog verbetering in te behalen is.
- Evalueer regelmatig via ambassadeurs/aandachtsfunctionarissen hoe het verwijzen verloopt en waar nog verbetering in te behalen is.

- Bespreek of een stoppen-met-roken begeleider of verslavingsarts onderdeel wil worden van de werkgroep of spreek af dat diegene regelmatig een update kan geven over hoe de samenwerking verloopt aan de werkgroep.